H ART Magazine 149

3-12-2015

DOUG ASHFORD

Doug Ashford, 'Bakersfield CA', 2014-2015, detail installatie groep
C © photo Sander van Wettum, courtesy Wilfried Lentz Rotterdam

Dat moet wel in Bakersfield, California gefotografeerd zijn, bedacht kunstenaar Doug Ashford (°1958, woont en werkt in New York), toen hij een gevonden fotorolletje alsnog afdrukte, compleet met strepen en krassen van het verouderingsproces. Bakersfield, die deprimerende stad waar de gelukkigen doorheen razen onderweg van Death Valley naar Los Angeles. De minder gelukkigen slijten er hun leven, zich wanhopig vastklampend aan de American Dream. Uit het ontwikkelbad doemde een jongeling op. Jaren vijftig vetkuif, dikke Buick voor de deur, en een rokende dame met peroxideblonde suikerspin. We zien 'm ouder worden, de vriendin verandert een aantal keer, de kerstboom staat er triomfantelijk bij met een paar rockabillyschoenen eronder, een keer een opname van alleen de boom, op de tweede foto poseert het stel trots ervoor.

Ashford combineerde ze met abstract-geometrische schilderijen. Je herkent er met gemak de strepen van de Amerikaans vlag in, en het werk van Jasper Johns die in dezelfde periode, jaren vijftig en zestig, met zijn Amerikaanse vlaggen in de weer was. Glas staat tegen de muur, op de grond, in venijnige punten en asymmetrische hoeken. Vervaarlijk, onberekenbaar. Net als de idylle uit Bakersfield. Want wat doet die motor ineens midden in de huiskamer? En waarom draagt onze protagonist een hesje met naziteken en steekt hij zijn middelvinger op naar de fotograaf? Is het stoer-doenerij, of hebben we maken met racistische white trash? De American Dream is verzuurd, en de abstract-geometrische kunst uit diezelfde tijd herbergt onwillekeurig ook een donkere kant, als een soort negatief van de Amerikaanse vlag.

Ashford was lid van het collectief Group Material, dat actief was in de jaren tachtig en negentig. Het collectief was activistisch, wilde met hun kunst educatie bedrijven. Niet van het schoolse soort, maar sociaal maatschappelijk. In 'AIDS timeline' uit 1989 staat bijvoorbeeld de aidsepidemie centraal. Niet alleen de feiten, maar ook de manier waarop geheugen op gespannen voet komt te staan met de officiële geschiedenis, wilden ze blootleggen. Overheden, de media en de gezondheidszorg met een mate van desinteresse zorgden ervoor zorgden dat er een epidemie van ongeloof en wanhoop kon ontstaan, legde Ashford in 2013 uit aan Artforum. De tijdlijn bestaat uit covers van gaymagazines, nieuwsfoto's en persoonlijke anekdotes. Een tijdlijn, maar ook een kunstwerk dat de krachten en machten bloot wilde leggen.

Naast het feit dat hij nog steeds found footage gebruikt, schildert Ashford ook. Hij hanteert, zoals hij dat noemt, een anti-historisch perspectief. Dat betekent dat alles eigentijds kan zijn, dat elke stijl en techniek iets zegt over deze tijd. Voor Ashford is abstracte vormentaal in combinatie met ethisch imperatieve, al vroeg belangrijk. Het speelt nog steeds een rol in de ruimte van Lentz in Rotterdam, waar zijn schilderijen in prachtig mat ei-tempera geschilderd zijn, een methode die je vooral associeert met de Renaissance. De kunst, uit ruwweg dezelfde tijd als de gevonden foto's, is strak, clean en betoverend mooi. Zo niet de gruizige jongere, die in de loop van de tijd almaar meer tatoeages op zijn armen heeft, en uiteindelijk een spekkig bierpens heeft.

En toch knaagt er iets. Wat maakt een mens slecht? Ik zou graag deze jongen veroordelen, op basis van die ene foto. Dan zou ik mezelf onmiddellijk aan de kant van de goeden scharen. Maar het is te gemakkelijk. Want de kunst van Ashford zit vol uitgekiende verwijzingen naar de avantgarde kunst, de abstracte kunst die verwijst naar een wereld waarin we allemaal gelijkwaardig zijn. Dat walhalla hebben we tot op de dag van vandaag nog niet bereikt. Voor je je ongenuanceerde oordeel kunt vellen, duwt Ashford je met je neus in je eigen gelijk.

Machteld LEIJ

'Doug Ashford, Bakersfield CA' tot 31 januari, Wilfried Lentz, Justus van Effenstraat 130, Rotterdam, NL. Open vr-zo van 13-18 u. www.wilfriedlentz.com